

Sygn. akt VIII U 857/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lutego 2016 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący – Sędzia S.O. Zofia Kubalska

Protokolant – sekretarz sądowy Ewelina Parol

po rozpoznaniu w dniu 10 lutego 2016 roku w Lublinie

sprawy R. R. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania R. R. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 29 kwietnia 2015 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala R. R. (1) prawo do emerytury od (...) roku.

Sygn. akt VIII U 857/15

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 17 kwietnia 2015 r., uzupełnionym dnia 28 kwietnia 2015 r., R. R. (1) domagał się od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. ustalenia prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

(wniosek k. 1-6, 12 akt emerytalnych)

Decyzją z dnia 29 kwietnia 2015 r., wydaną w sprawie o sygn. (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy ustalenia prawa do emerytury z uwagi na brak spełnienia przesłanek z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu wskazano, że nie został udowodniony wymagany 15 letni okres pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ emerytalny podniósł, że nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w okresach od dnia 1 października 1973 r. do dnia 17 lutego 1975 r. oraz od dnia 9 listopada 1976 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. w (...) S.A. w łącznej ilości 23 lat 4 miesięcy i 6 dni (po wyłączeniu okresów niezdolności do pracy przypadających po 14 listopada 1991 r.) z tego względu, że wskazane w świadectwie pracy z dnia 2 kwietnia 2002 r. stanowisko pracy ślusarz-spawacz nie zostało przez pracodawcę ściśle określone według wykazu, działu, pozycji i punktu przepisów resortowych. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., zgodnie z § 2 ust 2 cytowanego rozporządzenia - pracodawca ma obowiązek podać nazwę stanowiska pracy ustaloną w odpowiednim wykazie resortowym, z powołaniem się na odpowiednią pozycję i punkt tego wykazu, a nazwa stanowiska pracy, na jakim zatrudniony jest pracownik stwierdzona w świadectwie pracy musi ściśle odpowiadać nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego, nie może być ani niepełna ani podobna.

(decyzja k. 16 akt emerytalnych)

Dnia 1 czerwca 2015 r. R. R. (1) złożył odwołanie. Zaskarżając decyzję w całości, wniósł o jej zmianę i ustalenie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. W uzasadnieniu wskazał, że stanowisko organu emerytalnego jest dla niego krzywdzące. Odchodząc z pracy nie wiedział, jakie informacje musi zawierać świadectwo pracy. Nadto dodał, że nie powinien tracić uprawnień do emerytury z uwagi na niedopełnienie formalności przez kadrową.

(odwołanie k. 2-4)

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 10 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. podtrzymał argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji wnosząc o jego oddalenie. Organ emerytalny podniósł, iż odwołujący nie udowodnił żadnego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach pracy.

(odpowiedź k. 5)

W toku dalszego postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. R. (1) urodził się dnia (...) Nie był członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na dzień 1 stycznia 1999 r. posiadał udowodnione okresy składkowe – 25 lat i 5 dni oraz nieskładkowe – 2 miesiące i 8 dni, łącznie 25 lat 2 miesiące i 13 dni.

(bezsporne)

W okresie od dnia 1 października 1973 r. do dnia 31 marca 2002 r. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku montażysty konstrukcji stalowych na wysokości w (...) S.A.

(Dowód: świadectwo pracy k. 9 akt emerytalnych, zeznania J. D. k. 23v, zeznania J. B. k. 24, zeznania(...) R. k.11v w zw. z k. 24v)

W trakcie zatrudnienia, w okresie od dnia 18 lutego 1975 r. do dnia 16 października 1976 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po jej zakończeniu, dnia 9 listopada 1976 r. powrócił do pracy na dotychczasowym stanowisku.

(Dowód: świadectwo pracy k. 9 akt emerytalnych, zeznania (...) R. k.11v w zw. z k. 24v, pismo k. 4 w aktach osobowych k.15 akt sprawy, protokół rozprawy k. 12)

W okresie od dnia 1 października 1973 r. do dnia 17 lutego 1975 r. i od dnia 9 listopada 1976 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. R. R. (1) pracował na budowach – m.in. Fabryki (...) w L., chłodni w B., w M., Odlewni (...), hali i hangaru na lotnisku w B., w Kopalni (...) w B., w Fabryce (...) w L.. Wykonywał wówczas prace montażysty konstrukcji stalowych. Była to praca na wysokości, w zależności od budowy, od 2 do 35 metrów. Wnioskodawca zajmował się montowaniem słupów, wiązarów z drabin lub rusztowań (...).

(Dowód: zeznania (...)R. k.11v w zw. z k. 24v, zeznania J. D. k. 23v, zeznania J. B. k. 24)

W powyższym okresie, od 1994 r. do 1996 r. R. R. (1) wykonywał prace na budowie budynków mieszkalnych przy ul. (...) w L.. Zajmował się wówczas montowaniem żelbetonowych balkonów wiszących i schodów żelbetonowych. Balkony były montowane na różnych poziomach, w budynkach cztero i pięcio kondygnacyjnych. Montaż odbywał się z kosza do transportu osób lub samodzielnego rusztowania wiszącego. Następnie, od 1996 r. do 1998 r. pracował na terenie(...) w C., gdzie zajmował się montowaniem schodów, podestów, półpięter łącznika do silosów, przy czym były to wyłącznie konstrukcje metalowe i praca była wykonywana na wysokości 10 m i więcej.

(Dowód: zeznania J. B. k. 24-24v)

W trakcie zatrudnienia, R. R. (1) nie był kierowany do innych prac, nie związanych z pracą monterem na wysokości. W okresie zimowym wykonywał te same czynności.

(Dowód: zeznania J. B. k. 24v, zeznania R. R. k. 11v w zw. z k. 24v)

Dnia 2 kwietnia 2002 r. (...) S.A. wystawiło świadectwo pracy R. R. (1). Zawarto w nim stwierdzenie, że w okresie zatrudnienia wykonywał on pracę w szczególnych warunkach od 1 października 1973 r. do 17 lutego 1975 r. i od 9 listopada 1976 r. do 31 marca 2002 r. – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości. Z zaświadczenia wynikało również, że R. R. (1) przebywał na zasiłku chorobowym w okresach od 27-31 października 1992 r., 6-18 stycznia 1993 r., 26 stycznia 1993 r., 20-22 października 1993 r., 19 sierpnia -24 września 1996 r., 15-18 listopada 1997 r., 20-24 marca 1998 r.

(Dowód: świadectwo pracy k. 9 akt emerytalnych)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd miał na względzie, że był on między stronami bezsporny w znacznej części, poza okolicznością czy wnioskodawca w spornym okresie wykonywał pracę związaną z montażem konstrukcji stalowych na wysokości, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Ponieważ powyższe okoliczności zostały w toku postępowania przyznane przez obie strony, zaś przyznanie to nie budzi wątpliwości, stosownie do art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c. Sąd zwolniony był od obowiązku analizy zebranego w tej części materiału dowodowego.

Sąd obdarzył wiarą zgromadzone w aktach sprawy dowody z dokumentów, albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione organy, zgodnie z przepisami prawa i celem danej czynności. Żadna ze stron postępowania nie kwestionowała ich autentyczności ani rzetelności, Sąd nie dopatrywał się zaś podstaw by czynić to z urzędu.

Sąd miał przy tym na uwadze, że w świadectwie pracy z dnia 2 kwietnia 2002 r. zajmowane przez R. R. (1) stanowisko zostało określone jako ślusarz – spawacz. Niemniej jednak, przesłuchani w sprawie świadkowie J. B. (2) (k. 24) i J. D. (2) (k. 23v) potwierdzili okoliczności podane przez odwołującego, że był on faktycznie zatrudniony na stanowisku montażysty konstrukcji stalowych na wysokości.

Zasadnicze znaczenie dla dokonanych na kanwie niniejszej sprawy ustaleń faktycznych miały zeznania świadków J. B. (2) (k. 24) i J. D. (2) (k. 23v). Dokonując oceny ich depozycji przez pryzmat wskazań wiedzy, doświadczenia życiowego i zasad prawidłowego rozumowania stwierdzić należy, że zasługują w całości na obdarzenie ich walorem wiarygodności. Świadczenie zeznania składali spontanicznie, mając zagwarantowaną pełną swobodę wypowiedzi. W sposób rzeczowy opisali przebieg wspólnej pracy z R. R. (1), w tym wykonywanej przez niego dla (...) S.A. pracy montażysty konstrukcji stalowych na wysokości, tworząc zwarty i przekonywujący obraz przebiegu wydarzeń. Jako osoby obce nie mieli interesu aby zeznawać w sposób niezgodny z rzeczywistością, w sposób celowo korzystny dla którejkolwiek ze stron. Ich depozycje są wewnętrznie niesprzeczne, nadto korelują z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Wielość dowodów pochodzących z niezależnych źródeł i ich wzajemne korespondowanie pozwala przyjąć, że są wiarygodne.

W oparciu o powołane dowody Sąd obdarzył wiarą również zeznania R. R. (1). Sąd nie uwzględnił ich jedynie w tej części, w której wskazywał on, że przez cały okres pracy dokonywał montażu konstrukcji stalowych. Jak wynika bowiem z zeznań J. B. (2), w okresie od 1994 r. do 1996 r. odwołujący zajmował się montażem konstrukcji żelbetonowych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Odwołanie R. R. (1) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Analiza akt przedmiotowej sprawy pozwala na konstatację, że sporna pomiędzy stronami pozostawała jedynie okoliczność zaliczenia do okresu pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia R. R. (1) w (...) S.A. od dnia 1

października 1973 r. do dnia 17 lutego 1975 r. oraz od dnia 9 listopada 1976 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. Powyższy okres, po wyłączeniu

okresów niezdolności do pracy przypadających po 14 listopada 1991 r. (2 miesiące 16 dni) wynosił łącznie 23 lata, 2 miesiące i 22 dni. W razie jego uwzględnienia, wnioskodawca spełniałby ostatnią z ustawowych przesłanek przyznania emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ustęp 2. artykułu 32 stanowi natomiast, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zgodnie z ustępem 4 wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr

8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca

w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,

2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Jednocześnie § 2 ust 1 rozporządzenia stanowi, że właściwi ministrowie, kierownicy urzędów centralnych oraz centralne związki spółdzielcze w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych ustalają w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowiska pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazach A i B.

Zdaniem Sądu Okręgowego, całość zgromadzonego w przedmiotowym postępowaniu wiarygodnego materiału dowodowego przemawia za uznaniem, iż wnioskodawca w okresie od dnia 1 października 1973 r. do dnia 17 lutego 1975 r. i od dnia 9 listopada 1976 r. do dnia 31 grudnia 1998 r., z wyłączeniem pracy w okresie od 1994 roku do 1996 roku, kiedy to wnioskodawca zajmował się montażem konstrukcji żelbetonowych, wykonywał pracę w szczególnych warunkach wskazaną w rozporządzeniu w wykazie A, dziale V pozycji 5 jako montaż konstrukcji metalowych na wysokości. Łączny okres pracy na powyższym stanowisku wyniósł 20 lat 2 miesiące i 22 dni.

Nadto, w stosowanym tu pomocniczo zarządzeniu nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra

Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury lub renty (Dz. Urz. MBiPMB nr 3 z 6.12.1983 r., poz. 6-8), w załączniku nr 1, dziale V w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, pozycji 5 pkt 1 prace przy konstrukcji metalowych na wysokości widnieje stanowisko montera urządzeń i konstrukcji metalowych na wysokości, które to stanowisko wnioskodawca faktycznie zajmował.

Na marginesie podnieść należy, że wbrew stanowisku organu emerytalnego, z dyspozycji § 2 ust 2 cytowanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie wynika obowiązek pracodawcy podawania w świadectwie pracy nazwy stanowiska pracy ustalonej w odpowiednim wykazie resortowym (z powołaniem się na odpowiednią pozycję i punkt tego wykazu), ściśle odpowiadającej nazwie wymienionej w wykazie aktu resortowego. Stosownie do treści wskazanego przepisu, okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak jest natomiast zapisu obligującego pracodawcę do wskazywania nazwy stanowiska pracy ustalonej w odpowiednim wykazie resortowym. W otrzymanym przez wnioskodawcę świadectwie pracy zawarte było stwierdzenie, że w okresie zatrudnienia wykonywał on pracę w szczególnych warunkach od 1 października 1973 r. do 17 lutego 1975 r. i od 9 listopada 1976 r. do 31 marca 2002 r. – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości, co należało uznać za wystarczające do wydania właściwej decyzji.

Jak wynika zatem z powyższych ustaleń, R. R. (2) legitymuje się ogólnym stażem pracy przekraczającym wymagane 25 lat, dnia (...) r. ukończył 60 lat życia, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a także wykonywał pracę w warunkach szczególnych przez co najmniej 15 lat.

Z tych względów Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.